

SHAKESPEARE, HAMLET

engleska renesansa

-književne vrsta –tragedija

-djelo pripada drugom razdoblju Shakespeareova stvaralaštva (drame u ovoj fazi su prave studije čovjekove prirode, njegova morala i ponašanja:glavni su likovi opsjednuti nekom egzistencijalnom odlukom,npr. Hamlet osvetom; naglasak je na psihološkoj karakterizaciji likova)

-tragedija osvete

-tema: Sudbina nesretnog danskog kraljevića

-problematika:osnovna pitanja ljudske egzistencije-pravda i krivnja,život i smrt,ljubav i mržnja,vjernost i izdaja, mogućnost spoznaje apsolutne istine i djelovanja u skladu s njome....

-spoznaje o problemima zemlje,vladara,naroda

-iako u tragediji ima puno događaja ,nema prave dramske napetosti jer nam je istina o očevu ubojstvu i potrebi osvete iskazana već na početku

-težište djela je na prikazu psihološkog stanja glavnog lika koji razapet sumnjama stalno odgađa osvetu (zašto Hamlet oklijeva- čitanka,64. str.)

-kroz tragediju je predstavljen Hamletov odnos prema svijetu i životu

danski dvor

kralj
Polonije
Laert
Ozirik

Hamlet

Ofelija
Gertruda
Fortinbras

Horacije

ZLO

Danski dvor kao simbol zla: *Neopljevljen vrt to je, gdje korov,
gdje bilje otrovno i ružno
sasvim je ovladalo njim.*

DOBRO

Hamletova dužnost : *Ovo vrijeme je izašlo iz groba
O prokletstvo,sram što sam
rođen da ga popravljam sam*

Hamlet

-intelektualac,pronicljiv,lucidan,rječit,zajedljiv,emocionalan,kontemplativ; plamenit i veliki humanist;čovjek je za njega remek-djelo;pravog Hamleta upoznajemo kroz Ofelijine riječi(idealni renesansni čovjek-čovjek od mača,pera i uglađenog ponašanja),kroz odnos prema Horaciju(odnos povjerenja i iskrenosti), iz razgovora s glumcima(iskren,topao,vedar,komunikativ)

-otkriće ubojstva mijenja njegov odnos prema svijetu,životu,ljubavi; postaje ironičan i ciničan -u njemu se budi razočaranje,bol i pesimizam;duboko se razočarao u svoje bližnje i u sve vrijednosti u koje je do sada vjerovao

-u monologima je Hamlet sam ,suočen s teretom zadatka i svojom savješću

- središnji monolog - Biti ili ne biti- Hamlet je neodlučan, on dvoji o životu i smrti. Što odabrat i zašto? Život je za njega izgubio svaki čar, svijet kakvog on vidi je poput labirinta u kojem se čovjek ne snalazi. Na lutanje i usamljenost osuđen je zbog spoznaje da su nestale

gotovo sve prave životne vrijednosti (osim prijateljstva s Horacijem). Zato je možda i nelogično da na kraju monologa ističe svoju spremnost da živi.. Ali osnovni razlog koji ga navodi na taj odabir je strah od nepoznatog, strah od smrti. Tako on postaje običan preplašeni čovjek koji se na kraju osvećuje i spreman je umrijeti iz puke ravnodušnosti prema životu i gnjeva prema stricu koji mu je uništio sve iluzije o sreći.

-likovi se u svojim odnosima međusobno nadopunjaju:Hamletovo poštenje nasuprot Klaudijevoj podlosti,Hamletova intelektualna superiornost nasuprot servilnosti i licemjerju kraljeve okoline,Hamletova osjetljivost nasuprot Horacijevom stoicizmu.....

-upečatljiva je slika Hamleta s lubanjom u ruci –postaje hladniji,odmjerenijsi,s povremenim trenucima jakog uzbuđenja(Ofelijina smrt, Laertova teatralnost)

Hamlet je tragični junak velikih i nezaboravnih razmjera.Njegov lik se razvija od tipičnog renesansnog uvjerenja da se svijet nekako može popraviti,pa do gotovo fatalističkog prihvaćanja ljudskih ograničenja,neznanja,nesigurnosti(jer sve je relativno) i užasne činjenice smrtnosti.

Hamlet je dakle renesansni lik,ali ujedno predstavlja i oporbu tog stanja.Shakespeare djeluje potkraj renesanse,kada se mijenja čovjekov svjetonazor,kada on sumnja u samog sebe.To je obilježje **manirizma**(stila između renesanse i baroka).

Hamlet ujedno predstavlja i misaoni komentar stanja čovjeka u sva vremena i na svim mjestima.

Renesansna obilježja djela: kritičnost, želja za logičnošću, svjetovni problemi,

Manirizam: svijet je labirint, čovjek se u njemu teško snalazi (svijet je zao,pun zaplenih odnosa)

Kazalište je zrcalo svijeta: Metafora koja opsjeda Shakespearea je metafora svijeta kao kazališta.